

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122205168
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5122205168.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Martiny Mochnáčovej, v právnej veci žalobkyne: T.. Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX K., zastúpenej spoločnosťou: STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej spoločnosťou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO 36 853 186, o priznanie finančného zadostučinenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14Csp/18/2022-52 zo dňa 4. apríla 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14Csp/18/2022-52 zo dňa 4. apríla 2023 zrušuje a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol (výrok I.), a zároveň uložil žalobkyni povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala voči žalovanému zaplata prameraného finančného zadostučinenia v sume 700,00 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že žalobkyňa a žalovaný viedli súdny spor v konaní pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018 v opačnom postavení sporových strán, v ktorom bolo predmetom sporu zaplata istiny 1.391,95 eur s príslušenstvom. V označenej veci rozhodol Okresný súd Žilina rozsudkom č. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020 tak, že žalobu zamietol, keď v odôvodnení rozsudku konštatoval, že v zmluve o spotrebnom úvere č. 604 325 zo dňa 21.08.2012, uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou ako dlžníčkou, chýbajú zákonom stanovené náležitosti v § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho je tento úver bezúročný a bez poplatkov. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 9CoCsp/4/2021-238 zo dňa 25.02.2021 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, keď sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 7Cdo/234/2021 zo dňa 29.09.2021 odmietol. S poukazom na ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 250/2007 Z. z.“ alebo „zákon o ochrane spotrebiteľa“) sa žalobkyňa, ktorá vo vyššie označenom konaní ako spotrebiteľ úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, domáhala voči žalovanému prameraného finančného zadostučinenia ako od subjektu, ktorý za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. V danej súvislosti žalobkyňa poukázala na teoretické východiská k aplikácii ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. i viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. Vyplýva z nich, že pramerané zadostučinenie

môže pozostávať i z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý žalobkyňa musela trpieť, keďže táto znášala stav právnej neistoty tým, že žalovaný voči nej uplatňoval zaplatenie sumy s prísľúbenstvom, na ktoré nemal nárok, čím bola žalobkyňa nedôvodne vystavená psychickému vypätiu. Súdne konanie iniciované zo strany dodávateľa je náramne stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Ďalej žalobkyňa zdôraznila, že pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia zákon o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Táto závisí od úvahy súdu. Súd ju určí podľa svojej úvahy po zhodnotení okolností konkrétneho prípadu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, napr. intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Jednou z okolností ovplyvňujúcich rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia je aj výška sumy, ktorej zaplatenia sa žalovaný bezdôvodne domáhal v základnom konaní. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/80/2016 zo dňa 20.03.2018. V konkrétnostiach súdnej veci žalobkyňa prezentovala názor, že s prihliadnutím na postoj žalovaného, ktorý inicioval odvolacie konanie ako aj dovolacie konanie a žalobkyňa bola v súdnom konaní dlhodobo (cca 4 roky) nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavom právnej neistoty, a to až do doby právoplatného ukončenia vo veci samej. Jediným objektívnym a exaktným kritériom pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia je suma, o ktorú sa chcel dodávateľ v základnom konaní bezdôvodne obohatiť, alebo sa v základnom konaní na úkor spotrebiteľa aj skutočne obohatil, čo konštatoval aj Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 11CoCsp/27/2021 zo dňa 31. 08. 2021. V prípade žalobkyne to bolo o sumu 1.391,95 eur. Ak teda majú byť naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, je polovica zo sumy o ktorú sa chcel žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť minimálna na dosiahnutie tohto cieľa. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/53/2016 zo dňa 04.10.2016. Z uvedených dôvodov žalobkyňa žiadala v tomto spore, aby jej súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 700,00 eur (cca 50 % zo sumy 1.391,95 eur), ktorú považuje za primeranú. Zároveň žalobkyňa akcentovala zdôraznila, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje ako podmienku priznania žalovaného nároku vznik ujmy, ba dokonca ani spôsobilosť porušenia privodiť ujmu spotrebiteľovi. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia preto postačuje iba úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade bolo splnené.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žiadal, aby súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol. Súčasne si uplatnil voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

4. Uviedol, že žalobkyňa sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. z dôvodu, že zmluva o úvere medzi ním a žalobkyňou neobsahovala zákonom stanovené náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Žalovaný (v pozícii žalobcu) si voči žalobkyni (ako žalovanej) uplatnil v spore vedenom na Okresnom súde Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018 nárok na zaplatenie nesplatennej časti úveru v sume 1.391,95 eur. V dôsledku námietky žalobkyne, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť a všetky predpoklady pre výpočet RPMN, súd žalobu zamietol. To považuje žalobkyňa za úspešné uplatnenie jej práva, zakladajúce nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný nepoprel existenciu právoplatného rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020. Žalovaný však výslovne poprel vznik práva žalobkyne na mimoriadne finančné zadosťučinenie v zmysle citovaného ustanovenia, ako aj výšku uplatneného nároku. Podľa jeho názoru žalobkyňa nemá nárok na primerané finančné zadosťučinenie v súlade s § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.. Tento nárok má totiž iba spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. V konkrétnom prípade však žalobkyňa neuplatnila také porušenie práva ani povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo takým osobitným predpisom, za ktoré by jej mohlo patriť primerané finančné zadosťučinenie. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia sleduje odškodnenie spotrebiteľa pri ochrane pred neprijateľnými podmienkami alebo iným konaním dodávateľa predpokladaným týmto zákonom alebo ďalšími osobitnými predpismi, na ktoré tento zákon v podrobnostiach odkazuje. Špecificky pôjde o ochranu pred porušením ustanovení Občianskeho zákonníka, zákona o ochrane spotrebiteľa alebo obdobných právnych predpisov, špecificky spomenutých v tomto zákone. Na povinnosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch sa však aplikuje iba výnimočne a aj to iba primerane. Konkrétne ide o primeranú aplikáciu informačných povinností podľa § 10a ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z.. Primerané finančné zadosťučinenie môže spotrebiteľ požadovať iba z titulu

existencie neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve, z titulu určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, nepriznania plnenia dodávateľovi z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky, vydania bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody (§ 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v spojení s § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, na ktorý toto ustanovenie odkazuje). Takýto prípad však v spore vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018 nenastal. Ak je následkom porušenia povinnosti dodávateľa bezúročnosť

a bezpoplatkovosť úveru, zo žiadneho ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. ,ani zákona č. 129/20210 Z. z. (ďalší) nárok spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie nevyplýva. V konkrétnom prípade § 11 zákon č. 129/20210 Z. z. ako lex specialis k zákonu č. 250/2007 Z. z. obsahuje špeciálnu úpravu následku porušenia povinností dodávateľa. V súlade s § 11 ods. 1 zákona č. 129/20210 Z. z. je ním určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ide

o osobitnú sankciu dodávateľa, ktorá, rovnako ako primerané finančné zadosťučinenie, zasahuje do jeho majetkovej sféry, v dôsledku čoho pôsobí voči dodávateľovi sankčne, preventívne aj represívne. V zmysle všeobecného princípu ukladania sankcií „ne bis in idem“ nemožno za jedno porušenie povinností trestať dvakrát, resp. opakovane, pokiaľ to výslovne neumožňuje právny predpis (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). V konkrétnom prípade bol žalovaný potrestaný tým, že mu súd nepriznal nárok na zaplatenie istiny 1.391,95 eur s príslušenstvom, na ktorú mal nárok na základe uzavretej zmluvy. Dodávateľ tak poskytol spotrebiteľke peňažné prostriedky bezodplatne napriek tomu, že v súvislosti s ich zabezpečením a poskytnutím sám vynaložil náklady. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie je tak už druhou sankciou, ktorú si žalobkyňa voči žalovanému uplatňuje, aj keď v tomto prípade kumuláciu sankcií zákon výslovne nepripúšťa. Takéto uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je preto v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k výške požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia žalovaný zdôraznil, že žalobkyňa ju odôvodnila tým, že ide o „odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom“. Žalovanému však nie je zrejmé, aký význam má v súdnom spore jeho „ekonomická sila“. Žalovaný sa v označenom konaní domáhal od žalobkyne zaplatenia sumy 1.391,95 eur s príslušenstvom. V takomto spore si môže akýkoľvek spotrebiteľ zabezpečiť právnu pomoc za sumu v hodnote cca 100,00 eur za 1 úkon právnej služby v zmysle vyhlášky 655/2004 Z. z..

Údajná ekonomická sila žalovaného teda nemala žiaden význam. Navyše žalobkyňa bola v uvedenom spore právne zastúpená kvalifikovaným advokátom, v dôsledku čoho bola jej „právna sila“ so žalovaným (dodávateľom) na rovnakej úrovni. Žalovaný tiež nesúhlasil s tvrdeniami žalobkyne, že v dôsledku súdneho sporu sa žalobkyňa počas jeho trvania dostala do stavu právnej neistoty, ktorý trval 4 roky, pretože od podania žaloby do právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu trval spor iba jeden rok. Po tomto čase už žalobkyňa nebola v stave právnej neistoty. Navyše ďalšie trvanie sporu jej bolo finančne kompenzované priznaným nárokom na náhradu trov právneho zastúpenia. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že z dôvodu súdneho sporu bola vystavená psychickému vypätiu, ktoré pre ňu znamenalo stresujúci faktor, žalovaný zdôraznil, že podanie žaloby si žalobkyňa zavinila sama tým, že riadne neplnila svoje povinnosti zo zmluvy o úvere. Stresujúce vypätie tak nebolo spôsobené sporom, ale jej vedomím o porušení zmluvných povinností voči žalovanému. Vzhľadom na okolnosti sporu je hodnota viac ako 50 % pôvodného sporu predstavujúca žalovanú istinu neprimeraná. Ak má byť kľúčovou intenzita zásahu, táto bola u žalobkyne minimálna. Žalovaný totiž v zmluve uviedol všetky požadované informácie podľa svojej úvahy a až konajúci súd ich uznal za nedostatočné. Pritom v zmluve absentovala iba jedna informácia, ktorá iba nebola uvedená podľa predstavy súdu, aj keď špecifická formulácia mohla mať iba minimálny vplyv na plnenie zmluvy žalobkyňou alebo na jej rozhodnutie, či úver bude čerpať alebo nie. Žalovaný tiež dodal, že záver okresného i odvolacieho súdu o absencii predpokladov na výpočet RPMN v spotrebiteľskej zmluve bol nesprávny, keďže neskoršie rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorého právna veta bola publikovaná v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 86/2021 posúdilo rovnakú vec inak.

5. Žalobkyňa v replike zotrvala na svojej predchádzajúcej argumentácii. Opätovne zdôraznila, že jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie

sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci"). A tak práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“. Keďže žalobkyňa ako spotrebiteľka bola v predchádzajúcom spore úspešná voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia povinností žalovaného ako dodávateľa voči žalobkyni ako spotrebiteľke, sú splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku na primerané finančné zadostučinenie.

6. Žalovaný v duplike namietal, že žalobkyňa sa vyjadruje k jeho procesnej obrane iba okrajovo, zotrval pritom na svojej argumentácii prezentovanej vo vyjadrení k žalobe.

7. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby žalobkyne. Vychádzal pritom z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a konštatoval, že je zrejme, že žalobkyňa sa v konaní Okresného súdu Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018 domohla svojho práva priznaného zákonom, pretože písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrela so žalovaným nespĺňala všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Vzhľadom na uplatnenie procesnej obrany, ktorá bola vyhodnotená konajúcim súdom ako dôvodná, bola žalobkyňa (vystupujúca v pozícii žalovanej) v označenom spore úspešná a súd zamietol nárok žalovaného (vystupujúceho v pozícii žalobcu) na priznanie dohodnutých zmluvných úrokov a poplatkov, ako aj úrokov z omeškania. Podľa dôvodovej správy zákonodarcu, k ust. § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. vyplýva jednoznačná špecifikácia práv spotrebiteľa so zvýraznením postupnosti ochrany života a zdravia spotrebiteľa, jeho ekonomických záujmov, z čoho vyplýva aj nárok na výrobky a služby v kvalite, ktorá zodpovedá technickým predpisom a výrobky alebo služby nevykazujú zjavné vady, alebo je povinnosť na vady upozorniť. Náhrada škody je záverečným prostriedkom ochrany v prípade, že preventívne pôsobenie nespĺní svoj účel, aby boli nahradené, alebo zmiernené následky. Informácie, vzdelávanie a organizovanie sa spotrebiteľov sú prvky vplyvu na spotrebiteľa na prostredie v ktorom sa pohybuje, aby si uvedomoval svoje postavenie v obchodných vzťahoch ako ich dôležitá súčasť, bez ktorej sa obchodné vzťahy ani nevytvoria. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 92/2021 z 30. júna 2022 pre priznanie práva na zadostučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadostučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu. Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 6Cdo/127/2017 tiež judikoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Tiež poukázal na satisfakčnú i sankčnú funkciu tohto nároku. V inom konaní sp. zn. 9CoCsp/46/2021 Krajský súd v Prešove však dospel k názoru, že výška primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. má mať len kompenzačnú, nie sankčnú povahu. Vychádzajúc zo zákonnej formulácie, primerané finančné zadostučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné brať zreteľ na aspekty materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov, napr. náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu keďže dôsledkom zaplatenia zadostučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Táto sankčná stránka u finančného zadostučinenia má len vedľajší dôsledok, nakoľko na účely represie slúžia iné odvetvia práva, správne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadostučinenie poskytnúť. Ako uviedol Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, t. j. v čase zhody medzi českou a slovenskou civilnou úpravou v Občianskom zákonníku, inštitút tzv. punitive alebo exemplary damages (t.j. náhrady škody plniacej

represívnu funkciu - voľný preklad odvolacieho súdu) nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve oporu. Tento typ náhrady je typický pre angloamerický typ právnej kultúry (common law), český aj slovenský právny systém je však iným, je kontinentálnym systémom. Súd prvej inštancie sa pripojil k uvedenému názoru, a ďalej konštatoval, že spotrebiteľ sa má právo domáhať finančného zadosťučinenia, ktoré má nahradiť ujmu a strádania spôsobené porušením práva spotrebiteľa. Právo trestať veriteľa za porušenie povinností, však majú len orgány štátu (NBS, súd, obchodná inšpekcia) a právo uplatniť sankciu nie je samotným a imanentným právom spotrebiteľa. Spotrebiteľ tiež nie je osobou, ktorá by podľa súčasného právneho poriadku bola oprávneným príjemcom sankcií. Preto spotrebiteľovi môže byť priznaný len kompenzačný nárok, ktorý závisí od miery zásahu, spôsobenej alebo priamo hroziacej ujmy a jej závažnosti. To znamená, že pri nízkej závažnosti porušenia povinností a miery zásahu do práv spotrebiteľa, súd takýto nárok priznať nemusí (obdobne ako pri zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby). K uvedenému názoru podľa názoru súdu prvej inštancie možno dospieť aj s prihliadnutím na názory, ktoré pri uplatnení nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. judikoval Najvyšší súd SR, ktorý opakovane zdôraznil, že rozhodujúcim kritériom pre stanovenie finančného zadosťučinenia je primeranosť; kedy jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu s tým, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Pokiaľ by podstatou pre priznanie nároku bol sankčný charakter finančného zadosťučinenia, nárok by sa v určitom rozsahu paušalizoval tak, ako sa ukladá sankcia za porušenie povinností.

8. Súd prvej inštancie ďalej prijal záver, že v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018 bolo konštatované porušenie povinností veriteľa, ktorú mu ukladá ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy 21.08.2012. Najmä v odsekoch 1 a 2 ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. stanovuje predovšetkým náležitosti zmluvy o spotrebiteľnom úvere. Nejedná sa teda priamo o ukladanie povinností, ako je tomu napr. pri povinnosti odbornej starostlivosti podľa § 9 ods. 13, povinnostiach veriteľa daných v § 4 citovaného zákona, § 20 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. Obvykle za to, že právny úkon má všetky náležitosti, zodpovedajú obe zmluvné strany (pri synalagmatických, viacstranných) alebo strana, ktorá právny úkon vykonala (jednostranný). V režime úpravy spotrebiteľského práva absencia základných náležitostí zmluvy nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu, právny úkon zostáva platný, aj keď neobsahuje predpísané náležitosti, avšak nastupuje sankcia podľa § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. spočívajúca v bezodplatnosti úveru, kedy veriteľ nemôže požadovať zmluvný úrok ani poplatky spojené s jeho poskytnutím či poskytovaním. V tomto prípade, bez ohľadu na to, ktorá strana by zavinila absenciu naplnenia náležitostí zmluvy (predpokladá sa, že zmluvu bude predkladať vždy veriteľ), sankcia postihuje vždy veriteľa. K jednoznačnému porušeniu povinností veriteľa by došlo vtedy, ak by určité náležitosti vynechal zámerne tak, aby znemožnil naplnenie práv dlžníka, ako je napríklad porovnanie výhodnosti spotrebiteľských úverov, úmyselná absencia posúdenia schopnosti splácať úver, úžera, prípadne uplatňovanie nároku na úrok, poplatky a pod. po tom, čo dlžník upozornil veriteľa na jednoznačné porušenie jeho povinností, prípadne iné porušenia povinností veriteľa, ako je zákaz zavádzajúcej reklamy, neprijateľných zmluvných podmienok, klamania a pod.. V konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018 súd nejudikoval existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, ani uplatnenie nároku na základe judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky, klamlivú reklamu, porušenie zásad poctivého obchodného styku a pod.. Súd tiež nezistil, že by k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo klamlivým či zavádzajúcim konaním, prípadne, že ak by žalobkyňa ako dlžníčka mala vedomosť o existencii porušenia práva, že by právny úkon neuzavrela. Naopak, možno súhlasiť s tvrdením žalovaného (veriteľa), že žalobkyňa (dlžníčka) „porušila“ zmluvnú povinnosť, keď si prestala plniť zmluvné záväzky bez toho aby takýto postup odôvodnila, najmä uviedla, že plniť odmieta, pretože veriteľ nemá právo na zmluvný úrok a poplatky z dôvodu určitých pochybení. Takúto obranu použila až po podaní žaloby. Pred podaním žaloby však dlžníčka žiadne práva neuplatňovala, neuviedla veriteľovi, že nemá povinnosť úhrady úrokov a poplatkov z dôvodu absencie náležitostí zmluvy a pod. Napokon konajúci súd zdôraznil, že s poukazom na právnu prax nie je možné automaticky tvrdiť, že by z dôvodu uvedenia vyššej sumy, ktorú má dlžník zaplatiť, ako je súčet splátok (ak nebola vymáhaná takáto vyššia suma na matematický súčet splátok a poplatkov), alebo z dôvodu absencie presného matematického výpočtu RPMN (dosadenie súm za konštanty), ak nebola uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, by dlžníčka danú zmluvu neuzavrela. Uvedené pochybenia nemohli ovplyvniť posúdenie výhodnosti úveru v prospech veriteľa a uviesť dlžníčku do omylu.

9. Prvoinštančný súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že práve uplatnením zmluvne dohodnutých plnení, dohodnutých splátok istiny, úroku, poplatkov v súdnom konaní došlo k jej traumatizácii, zásahom do imateriálnych práv, vystaveniu stresu a pod. K takémuto stavu (rovnakým dopadom na žalobkyňu) by došlo aj v prípade, že by súd posúdil naplnenie podmienok podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. a nárok žalobcovi priznal. Spor bol vyvolaný neplnením zmluvných povinností dlžníka bez odôvodnenia a nie pre spor o nárok. Nárok sa stal sporným až počas súdneho konania uplatnením procesnej obrany žalobkyne (vtedy žalovanej). Preto ak by bol uvedený matematický výpočet RPMN s dosadením údajov zo zmluvy pre stanovenie RPMN a nie len vyjadrením RPMN ako ročného percenta z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 zákona č. 129/2010 Z. z. a správny súčet splátok, nič by to nemohlo zmeniť na vnímaní sporu žalobkyňou ako dlžníčkou, ibaže by žaloba nebola zamietnutá a bola by jej uložená povinnosť splniť zmluvné záväzky. Ďalej konajúci súd uviedol, že vzhľadom na viaceré spory, v ktorých bola výška RPMN určovaná viacerými znalcami, medzi ktorých závermi boli rozpory, že ani dosadenie údajov do vzorca podľa prílohy 2., by neprinieslo hodnotnejšie informácie dlžníčky pre uzavretie zmluvy o úvere (za predpokladu správneho určenia RPMN, resp. nie v neprospech dlžníka). Automatické uplatnenie sankcie podľa § 11 zákona č. 129/2010 Z. z., ku ktorej súd pristupuje ex offo v súvislosti s plnením povinností v sporoch s ochranou slabšej strany, teda prinieslo pre žalobkyňu priaznivejší výsledok, ako jej vyplýval z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V neposlednom rade súd nemožno opomenúť ani rozdielne názory súdov vo vzťahu k aplikácii ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. (povinnosť uviesť ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov), najmä s poukazom na žalovaným označené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, publikovaného

pod R 86/2021, ktorý vyslovil zjednocujúci právny názor: „Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet.“ Preto súd musí prihliadať aj na skutočnosť, že dôvod zamietnutia žaloby nespočíva v ustálenej judikatúre súdov SR a nemožno vylúčiť, že za iných okolností, pri inom posúdení obsahu zmluvy, by súd v inom konaní návrhu mohol vyhovieť. Nakoniec aj v upomínacom konaní došlo k vydaniu platobného rozkazu, teda upomínací súd porušenie zákona tiež nevzhladol. Záverom okresný súd opätovne zdôraznil, že v tomto prípade nezistil priame porušenie príkazu či zákazu zo strany veriteľa, opakované uplatnenie nároku, vo vzťahu ku ktorému bolo konštatované, že veriteľovi nenáleží, konanie smerujúce k porušeniu práv dlžníka a pod. a preto dospel k názoru, že len samotná absencia základných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. nie je dôvodom, aby na návrh dlžníka mu bola priamo priznaná náhrada na finančné zadosťučinenie podľa § 3 zákona č. 250/2007 Z. z., v dôsledku čoho žalobu ako žalobkyne nedôvodnú zamietol.

10. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP tak, že v spore úspešnému žalovanému priznal voči žalobkyňi nárok na ich náhradu v plnom rozsahu.

11. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá sa domáhala, aby ho odvolací súd v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Odvolateľka uviedla, že nesúhlasí s napadnutým rozhodnutím nesúhlasí, považuje ho za nesprávne, nezrozumiteľné, nedostatočne odôvodnené, vydané v rozpore s princípom právnej istoty za vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto sú podľa jej názoru naplnené odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Žalobkyňa zhodne ako v prvoinštančnom konaní poukázala na cieľ ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého cieľom daného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018 žalobkyňa úspešne uplatnila ochranu svojich práv garantovaných zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). V súdenom prípade je teda zrejmé, že napriek tomu, že žalovaný je bankový subjekt, tento ako dodávateľ pri uzatváraní predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepostupoval podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v nej správnym spôsobom neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Konkrétne v predmetnej zmluve

o spotrebiteľskom úvere okrem iného nebol uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Z uvedeného dôvodu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vyznieva zmätočne, keďže súd v ňom rozoberá iné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako tie, pre ktoré bola predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere v predchádzajúcom konaní posúdená ako rozporná so zákonom. Osobitná úprava spotrebiteľských úverov je vo svojich ustanoveniach striktná a prísna, pričom vyžaduje ako nevyhnutnú súčasť každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie všetkých obligatórných náležitostí vymienených *expressis verbis* ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Neuvedenie, resp. aj nesprávne, zmätočné, neúplné alebo nezrozumiteľné uvedenie niektorej zo zákona požadovaných obligatórných náležitostí má rovnaký následok vyplývajúci zo zákona, konkrétne z ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch akoby takýto údaj nebol v zmluve vôbec obsiahnutý. V danej súvislosti odvolateľka uviedla, že transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 bola prijatá s dvojakým cieľom, a to zabezpečiť všetkým spotrebiteľom v EÚ vysokú a rovnocennú úroveň ochrany ich záujmov a uľahčiť vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (rozsudok z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, bod 41). Z odôvodnenia tejto smernice vyplýva, že jej cieľom je najmä zabezpečiť, aby spotrebiteľ dostal pred uzavretím zmluvy o úvere primerané informácie o spotrebiteľskom úvere v celej EÚ, čo mu umožní porovnať tieto úvery z hľadiska výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch hovorí jasne, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Je možné konštatovať, že zmyslom obsahovej náležitosti vymedzenej v § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch je nepochybne to, aby v čase uzavretia úverovej zmluvy bol spotrebiteľovi poskytnutý jednoznačný údaj o celkovej čiastke, ktorú musí zaplatiť, ktorý údaj je práve pri spotrebiteľskom úvere jedným z údajov,

na základe ktorého si spotrebiteľ daný úver môže porovnať s inými úvermi, resp. sa podľa neho rozhodnúť, či si daný úver zoberie alebo nie. Nesprávne uvedenie podstatných náležitostí zmluvy je potrebné považovať ako keby tieto náležitosti neboli uvedené vôbec. Neuvedenie údajov o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť predstavuje hrubý zásah do práv spotrebiteľa a za zavádzanie spotrebiteľa, pretože účelom uvádzania údajov o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je umožniť spotrebiteľovi zistiť a porovnať výhodnosť jednotlivých produktov. Údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť možno chápať ako určitého „poradcu“ pri výbere z viacerých alternatív úverov, jej porovnaním pri rôznych spotrebiteľských úveroch ľahko spotrebiteľ určí, ktorý je pre neho výhodnejší, pričom platí pravidlo, čím nižšia čiastka, tým lacnejší úver. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí tiež ponechal bez povšimnutia skutočnosť, že žalovaný podal proti rozsudku Krajského súdu Žilina č. k. 9CoCsp/4/2021-238 zo dňa 25.02.2021 dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 7Cdo/234/2021 zo dňa 29.09.2021 odmietol, keď (okrem iného) konštatoval: „Pojmy podmienky úveru, a to „celkové náklady spotrebiteľa spojené

so spotrebiteľským úverom“ a „celková čiastka, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť“ sú samostatne definované priamo zákonom č. 129/2010 Z. z. zhodne so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008. Skutočnosť, že ide o pojem použitý zákonom (legálna definícia) v zhode so smernicou vylučuje, aby k takto definovaným pojmom bol priradovaný iný obsah, a to vzhľadom na povinnosť eurokonformného výkladu“. Keďže žalobkyňa ako spotrebiteľka bola v predchádzajúcom spore úspešná voči žalovanému, v ktorom boli jednoznačne konštatované porušenia povinností žalovaného ako dodávateľa voči žalobkyni ako spotrebiteľke, sú splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa tiež nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že spotrebiteľ v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa musí namietat porušenie svojich práv žalobou. Z uvedeného zákonného ustanovenia totiž vyplýva splnenie predpokladu na primerané finančné zadosťučinenie pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom o ochrane spotrebiteľa, ale aj osobitnými predpismi. Pokiaľ ide o úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento predpoklad je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/101/2017 zo dňa 07.12.2017). Podľa názoru žalobkyne, na úspešné uplatnenie práva postačuje aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou (obdobne pozri rozsudok Krajského

súdu v Prešove sp. zn. 13Co/80/2016 zo dňa 20.03.2018). Žalobkyňa poukázala aj na ďalšie rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach, v ktorých bolo rozhodnuté v prospech žalobcov, t. j. bolo im primerané finančné zadosťučinenie priznané. Priznané. Z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od porušovania práv a povinností stanovených normami zameranými na ochranu spotrebiteľa a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prípade žalobkyne vznik ujmy bez akýchkoľvek pochybností reálne hrozil. Pokiaľ by sa žalobkyňa proti žalobe (návrhu na vydanie platobného rozkazu) v predchádzajúcom spore nebránila, hrozilo, že bude nútená zaplatiť žalovanému sumu 1.391,95 eur s príslušenstvom a trovami konania. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Jednou z okolností ovplyvňujúcich rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia je aj výška sumy, o ktorú sa chcel dodávateľ v základnom konaní bezdôvodne obohatiť. Primerané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorá pri dojednaní úverovej zmluvy závadne konal. Bol to žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou, predstrel žalobkyňu na podpis zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti bola žalobkyňa v súdnom konaní dlhodobo (cca 4 roky, vrátane dovolacieho konania) nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavom právnej neistoty. V označenom prípade sa teda žalobkyňa úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Nemožno mať pochybnosti, že hrozba núteného vymáhania dlhu mala na žalobkyňu značne negatívny vplyv.

13. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Súčasne si uplatnil voči žalobkyňu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne a v celom rozsahu sa stotožňuje s jeho odôvodnením. Súd prvej inštancie v ňom stručne a jasne vysvetlil svoj záver, že primerané finančné zadosťučinenie nemá mať primárne sankčný, ale predovšetkým satisfakčný charakter a správne konštatoval, že satisfakcia bola žalobkyňu poskytnutá v dostatočnej miere práve zamietnutím žaloby v konaní vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018. Okresný súd adekvátne odôvodnil, z akého dôvodu neuznal argument žalobkyne, že konaním žalovaného bol spôsobený zásah do jej práv. Napriek tomu, že sa prvoinštančný súd detailne nevysporiadal s argumentáciou žalovaného, žalovaný považuje odôvodnenie rozsudku za presvedčivé, pretože dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Dostatočnosť a relevantnosť odôvodnenia rozhodnutia sa má týkať tak skutkovej, ako aj právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06, IV. ÚS 57/2014). Tieto náležitosti napadnuté rozhodnutie spĺňa. Žalovaný sa tiež vyjadril k oprávneniu žalobkyne inkasovať primerané finančné zadosťučinenie v prípade bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalovaný (rovnako ako prvoinštančný súd) považuje právny názor žalobkyne, že v prípade bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru jej automaticky patrí primerané finančné zadosťučinenie, za nesprávny. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie má iba spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a k nemu subsidiárnymi právnymi predpismi (Občiansky zákonník a osobitné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, špecificky spomenuté v tomto zákone). V konkrétnom prípade však žalobkyňa neuplatnila také porušenie práva ani povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo takým osobitným predpisom, za ktoré by jej mohlo patriť primerané finančné zadosťučinenie. Následne žalovaný zopakoval svoju argumentáciu, ktorú prezentoval v rámci svojej procesnej obrany už v štádiu prvoinštančného konania (pozri bod 4. odôvodnenia tohto rozhodnutia). Zdôraznil, že na prejednávany prípad nie je aplikovateľné žiadne so žalobkyňou spomínaných (dohľadateľných) rozhodnutí, pretože tieto doposiaľ nevyhodnocovali rovnakú situáciu ani námietky.

15. Ďalšie podania procesných strán neboli v štádiu odvolacieho konania produkované.

16. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP s použitím § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, avšak so skutkovými a právnymi názormi súdu prvej inštancie sa nestotožnil. V rámci reakcie na odvolaciu argumentáciu žalobkyne formulovanú v jej opravnom prostriedku sa odvolací súd v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Zároveň krajský súd poukazuje na zodpovednosť žalobkyne za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

18. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresný súd Žilina domáha, aby jej žalovaný zaplatil primerané finančné zadosťučinenie vo výške 700,00 eur a náhrady trov konania.

19. Predmetom sporu v posudzovanej veci je nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie zákona upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom daného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

20. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje istú formu satisfakcie za výsledok konania v prospech spotrebiteľa; jeho výška však musí jednoznačne zohľadniť aj rozsah, v akom spotrebiteľ v spore týkajúcom sa porušenia jeho práv uspel. Požiadavka na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia totiž nemôže predstavovať nástroj na istú formu obohatenia, či neprimeranú sankciu voči neúspešnému dodávateľovi. Uvedené platí najmä za predpokladu, že už samotný úspech z porušenia práva spotrebiteľa je základom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.

21. Otázkou, či možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy, sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019, v ktorom východiskovo uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu

inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, zákon nevyžaduje (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019 a sp. zn.7Cdo/92/2021 zo dňa 30. júna 2022).

22. Čo sa týka podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, v tejto veci sa vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení uznesenia sp. zn. 3Cdo/31/2020 zo dňa 25. mája 2022, v ktorom uviedol: „Eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým sa preto javí len taký výklad úpravy urobenej aj predmetom sporu v prejednávanej veci, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovene týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa.“ Neobstojí preto argumentácia žalovaného, s ktorou sa stotožnil aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, že ak už spotrebiteľ v predchádzajúcom spore s dodávateľom úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti zo strany dodávateľa, ktoré malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, treba tento následok považovať za dostatočnú sankciu pre dodávateľa bez potreby priznania primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi podľa ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Pri takejto úvahe konajúceho súdu by totiž došlo k popretiu výslovného textu i účelu uvedeného zákonného ustanovenia, a tým aj k vylúčeniu možnosti súdu priznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie. Nemožno preto súhlasiť ani s úvahou okresného súdu uvedenou v bode 35. napadnutého rozsudku o tom, že žalobkyňa ako dlžníčka „porušila“ zmluvnú povinnosť, keď si prestala plniť zmluvné záväzky bez toho, aby takýto postup odôvodnila, najmä uviedla, že plniť odmieta, pretože veriteľ nemá právo na zmluvný úrok a poplatky z dôvodu určitých pochybení. Takúto obranu použila až po podaní žaloby a pred podaním žaloby na súd žiadne práva neuplatňovala, neuviedla veriteľovi, že nemá povinnosť úhrady úrokov a poplatkov z dôvodu absencie náležitostí zmluvy a pod. Žalobkyňa sa totiž v aktuálne prejednávanom spore žalobou domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý exaktne ustanovuje podmienky, ktoré je potrebné splniť pre jeho priznanie. V tomto prípade jednoznačne došlo k ich naplneniu, keď právoplatným rozhodnutím vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018 bola žaloba žalobcu POHOTOVOSTĚ s.r.o. ako veriteľa proti žalovanej T. Q. V. ako dlžníčke o zaplatenie sumy 1 391,95 eur s príslušenstvom zamietnutá z dôvodu porušenia zákonom stanovených povinností veriteľa.

23. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019 a sp. zn.7Cdo/92/2021 zo dňa 30. júna 2022).

24. Nemožno preto súhlasiť so závermi prvoinštančného súdu, že nezistil priame porušenie príkazu či zákazu zo strany veriteľa - žalovaného, opakované uplatnenie nároku, vo vzťahu, ku ktorému bolo konštatované, že veriteľovi nenáleží konanie smerujúce k porušeniu práv dlžníka a pod., a že len samotná absencia základných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. nebola dôvodom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni.

25. Možno teda zhrnúť, že v prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie iba jedného predpokladu, a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom č.

250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi. Spotrebiteľ nie je teda v zmysle zákona povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď sa spotrebiteľ úspešne domohol ochrany svojich práv (preto argumentácia žalovaného o preukazovaní „závažnosti“ vzniku ujmy spotrebiteľovi nie je právne relevantná). Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V tomto kontexte niet pochybností, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi, na základe čoho má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Porušenie povinnosti žalovaného bolo deklarované právoplatným rozsudkom č. k. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 9CoCsp/4/2021-238 zo dňa 25.02.2021. Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/234/2021 zo dňa 29.09.2021 dovolanie žalovaného proti označenému rozhodnutiu odvolacieho súdu odmietol. Je teda nepochybné, že žalobkyňa (v spore vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018 vedená ako žalovaná - dlžník) docielila zamietnutie žaloby o vymoženie 1 391,95 eur s príslušenstvom, a to na základe porušenia ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. žalovaným. Toto rozhodnutie je pre obidve strany sporu záväzné (§ 228 ods. 1 CSP). V aktuálne prejednávanom spore musí preto súd z označených rozhodnutí vychádzať a nemôže už opätovne riešiť otázky, o ktorých už raz súd právoplatne rozhodol (§ 230 CSP). Pokiaľ zákon nestanovuje ako podmienku priznania primeraného finančného iné podmienky ako tú, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, žalobkyni nepochybne vznikol nárok, ktorého sa v tomto spore domáha. Neobstojí preto obrana žalovaného, že nárok žalobkyne uplatnený v tomto spore je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

26. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Ako správne poukazovala žalobkyňa v priebehu tohto sporu, pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Jednou z okolností ovplyvňujúcich rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia je aj výška sumy, o ktorú sa chcel dodávateľ v základnom konaní bezdôvodne obohatiť. Primerané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy nekonal v súlade so zákonom. Bol to žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou, predostrel žalobkyni na podpis zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti je treba prihliadnúť aj na to, že žalobkyňa bola v súdnom konaní dlhší čas (niekoľko rokov) nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty. Nemožno tiež spochybňovať ani to, že hrozba núteného vymáhania dlhu mala na žalobkyňu značne negatívny vplyv tak, ako na každého iného človeka.

27. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že zákon o ochrane spotrebiteľa ako špeciálny právny predpis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku ako predpisu všeobecnému má prednosť, t. j. jeho ustanovenia musia sa použiť prednostne a výlučne práve pre inštitúty tam zakotvené v súvislosti s osobitným postavením a ochranou spotrebiteľa v právnych vzťahoch. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo je upravené v ustanovení § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa. Odvolací súd nevidí žiaden dôvod, pre ktorý by sa malo ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa aplikovať obdobne ako pri zásahu do osobnostných práv (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka - poznámka odvolacieho súdu) tak, ako to konštatoval okresný súd v bode 32. napadnutého rozhodnutia. Ustanovenia § 11 až § 16 Občianskeho zákonníka upravujú ochranu osobnosti fyzickej osoby spočívajúce v ochrane života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch upravená v § 13 Občianskeho zákonníka svojím charakterom (ani primárne sledovaným cieľom) nezodpovedá primeranému finančnému zadosťučineniu prezumovanému § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa ako osobitným predpisom. Ani analogicky nemožno aplikovať ustanovenie § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže zákon o ochrane spotrebiteľa v § 3 ods. 5 žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorým môže prívodiť

ujmu spotrebiteľovi, je potrebná určitá intenzita. Práve naopak, toto ustanovenie explicitne prezumuje existenciu práva na primerané finančné zadostučinenie zo strany spotrebiteľa, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti predmetným zákonom a osobitnými predpismi, pričom jeho výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti prípadu.

28. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej, t.j. vo výroku I. a v závislom výroku II. o trovách konania zrušil podľa § 389 písm. b), c) CSP a zároveň podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. V ďalšom konaní okresný súd vykonaná dokazovanie na základe dôkazov označených a predložených obidvomi procesnými stranami a vysporiada sa aj s prípadnými ich ďalšími návrhmi na doplnenie dokazovania a opätovne posúdi nárok žalobkyne uplatnený žalobou. Prihliadne pritom na argumentáciu oboch procesných strán v konaní a nimi produkované dôkazy. Následne súd prvej inštancie sa vysporiada s výškou primeraného finančného zadostučinenia, ktorého priznania sa žalobkyňa žalobou domáha, a to s prihliadnutím na aktuálnu judikatúru najvyšších súdnych autorít. Okresný súd je pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným vyššie (§ 391 ods. 2 CSP).

30. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).